



WOJEWODA  
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 27 czerwca 2023 r.

Znak: ZPS-3.431.12.8.2023.SB

**Pani**  
**Anna Biernikiewicz**  
**Kierownik**  
**Ośrodka Pomocy Społecznej**  
**w Węgorzynie**

### **Wystąpienie pokontrolne**

Na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej<sup>1</sup> oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli<sup>2</sup>, w dniu 14 marca 2023 r. została przeprowadzona kontrola w trybie zwykłym w Placówce Wsparcia Dziennego w Węgorzynie, przy ul. Kościuszki 9. Czynności kontrolne prowadzone były również w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie, przy ul. Grunwaldzkiej 30. Kontrolę na podstawie upoważnienia nr 28/2023 z 13 lutego 2023 r. przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w składzie: Sylwia Buczkowska – główny specjalista, osoba kierująca zespołem i Karolina Czaja-Śmietana – starszy inspektor wojewódzki. Przedmiotem kontroli były zagadnienia dotyczące działalności placówki w zakresie standardu opieki i wychowania oraz kwalifikacji zatrudnionych osób. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2021 r. do 14 marca 2023 roku.

*akta kontroli str. 1-12*

Podstawy dokonanych ustaleń:

- informacje przekazane przez panią Annę Biernikiewicz – kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie,
- ankiety przeprowadzone z 2 wychowankami,
- oględziny pomieszczeń placówki,
- dokumentacja prowadzona w placówce.

---

<sup>1</sup> Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.)

<sup>2</sup> Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477)

Oceny działalności dokonano na podstawie szczegółowej analizy realizacji przez placówkę następujących zadań.

### **1. Prowadzenie placówki**

Uchwałą Nr VI/42/2019 Rady Miejskiej w Węgorzynie z dnia 20 marca 2019 r. w sprawie zmiany statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie wprowadzono zmianę w statucie ośrodka poprzez wprowadzenie w § 7 dodatkowego ust. 10 w brzmieniu „W skład Ośrodka Pomocy Społecznej wchodzi Placówka Wsparcia Dziennego”. W statucie nie sprecyzowano ile placówek się tworzy i gdzie będą się one mieścić.

Placówka Wsparcia Dziennego w Węgorzynie znajdująca się w budynku Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Węgorzynie funkcjonuje w oparciu o regulamin wprowadzony Zarządzeniem Nr 1/2023 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie z dnia 2 stycznia 2023 r. W dokumentacji placówki brak informacji o formie, w jakiej jest ona prowadzona. Na podstawie celów i zadań określonych w regulaminie, można wywnioskować, że jest to placówka w formie opiekuńczej.

W okresie od 1 września 2021 r. do 31 grudnia 2022 r. w placówce zatrudniona była pani ..... na stanowisku kierownik-wychowawca. Od 1 stycznia 2023 r. funkcję kierownika placówki pełni pani Anna Biernikiewicz – kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie. Obie panie spełniały wymagania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

*akta kontroli str. 13-40*

### **2. Przestrzeganie standardów opieki i wychowania, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej**

Zgodnie z dokumentacją, placówka dysponuje miejscami dla dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 18 lat mieszkających na terenie Gminy Węgorzyno. W dokumentacji placówki nie określono liczby miejsc, wskazano jedynie, że w tym samym czasie pod opieką jednego wychowawcy może przebywać nie więcej niż 15 dzieci. Pobyt w placówce jest nieodpłatny i dobrowolny, chyba że do placówki skieruje sąd. Przyjęcie dzieci odbywa się na wniosek rodziców, szkoły, sądu, Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie i innych instytucji stwierdzających potrzebę udzielenia pomocy przez placówkę.

W dniu kontroli na liście wychowanków znajdowało się jedno 3-osobowe rodzeństwo w wieku od 8 do 13 lat. Dzieci nie zostały skierowane do placówki przez sąd. W placówce prowadzony był dziennik zajęć wychowawczych, w którym odnotowywana była obecność wychowanków na zajęciach w poszczególnych dniach. Zapewnienie wychowankom właściwej opieki skontrolowano na podstawie analizy wpisów z 15 dni wybranych losowo (5, 15 i 25 dzień miesiąca) z ostatniego półrocza (w okresie 5.10.2022 r. – 5.03.2023 r.). W związku z tym, że na liście wychowanków zapisanych było tylko 3 dzieci, przez cały okres nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnej liczby dzieci pod opieką jednego wychowawcy. Z dokumentacji wynika, że do 31 grudnia 2022 r. w placówce na stanowisku kierownik-wychowawca zatrudniona była p. ...., natomiast od 2 stycznia 2023 r. w placówce nie było zatrudnionego wychowawcy. Opiekę nad dziećmi sprawowała pani ....., na podstawie umowy wolontariackiej.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od kierownika ośrodka i p. .... oraz wpisami w dziennikach zajęć, dzieci korzystały z pomocy w nauce i odrabianiu lekcji. Szczególną opieką objęto tylko jednego wychowanka z trudnościami szkolnymi z biologii – od dnia 13 marca 2023 r., czyli dzień przed kontrolą. Z informacji przekazanych przez kierownika ośrodka wynika, że żadne z dzieci nie wymagało wcześniej wsparcia.

W ramach zajęć rozwijających zainteresowania, wychowankowie brali udział w zajęciach plastycznych, szachowych i tenisa stołowego. Zajęcia prowadzone były przez instruktorów zatrudnionych w Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Węgorzynie, w którym funkcjonowała placówka. W placówce organizowano dzieciom czas wolny między innymi poprzez udział w zajęciach relaksacyjnych, ruchowych, bajkoterapii i grach stolikowych. Dzieci brały udział w turniejach piłki nożnej, szachowych i tenisa stołowego, w biegach i rajdach rowerowych oraz w projekcjach filmowych organizowanych w sali kinowej ośrodka. Uczestniczyły również w balu karnawałowym, spotkaniach z magią i iluzją oraz w imprezach organizowanych w Węgorzynie w ramach Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

W placówce realizowane były programy profilaktyczne „Jak żyć z ludźmi”, „W poszukiwaniu wartości” oraz „Porozumienie bez przemocy”.

Z dokumentacji placówki i informacji udzielonych przez kierownika wynika, że placówka współpracowała z rodzicami wychowanków, szkołą i Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Węgorzynie.

Podczas kontroli przeprowadzono rozmowy i ankiety z 2 wychowankami w wieku od 8 i 12 lat. Dzieci wskazały, że w placówce mają prawo do zabawy, malowania, nauki gry w szachy, tenisa i malowania, udziału w różnych zajęciach i gier planszowych. Wychowankowie potwierdzili, że przy odrabianiu lekcji pomagają im wolontariusz (p. ....). W placówce realizują swoje zainteresowania, mają tu osobę, do której mogą zwrócić się z problemami i porozmawiać o różnych sprawach. Rodzice lub inni członkowie rodzin mogą przychodzić do placówki. Dzieci nie wiedzą, czy bliscy brać udział w organizowanych przez nią imprezach.

Wychowankowie określili swoje relacje z p. .... jako pozytywne.

Podczas kontroli nie stwierdzono stosowania przez osoby zajmujące się wychowankami żadnej z form przemocy. Przeprowadzone wśród wychowanków ankiety oraz rozmowy kierowane nie wykazały również występowania w placówce przypadków przemocy rówieśniczej.

Na pytanie o występowanie w placówce zachowań przemocowych, dzieci odpowiedziały następująco:

	nie	spotkało mnie	widziałem	kto był sprawcą?	
				dorosły	dziecko
kopania, bicia, szarpania, itp.	2	0	0	0	0
wyzywania, wyśmiewania obrażania, itp.	2	0	0	0	0
zastraszania, prześladowania, gnębienia, poniżania	2	0	0	0	0
wymuszania, wyłudzenia pieniędzy lub innych rzeczy, kradzieży	2	0	0	0	0
namawiania do stosowania środków odurzających (alkohol, narkotyki, dopalacze)	2	0	0	0	0
namawiania do oglądania szkodliwych treści (przemoc, okrucieństwo wobec zwierząt, pornografia, zachowania szkodliwe dla zdrowia – patostreamy, wyzywania)	2	0	0	0	0

W § 8 regulaminu placówki zawarto prawa i obowiązki wychowanka, a w § 9 – nagrody i kary, jakie mogą być stosowane w placówce. Jako nagrody wychowankowie wskazali słodycze. Dzieci nie miały wiedzy, jakie kary mogą być stosowane w placówce, nie potrafiły również wskazać, co mogą zrobić jeśli nie zgadzają się z karą.

Wychowankowie lubią przychodzić do placówki, podoba im się zdobywanie wiedzy, nauka plastyki, szachów i tenisa oraz nagrody. Na pytanie „Co chcesz zmienić w placówce?” odpowiedzieli, że chcieliby, aby zajęcia odbywały się codziennie, aby było więcej dzieci oraz zajęcia muzyczne.

Podczas kontroli nie dokonano obserwacji dzieci i zajęć prowadzonych przez wychowawcę placówki. W dniu kontroli zaplanowane były jedynie zajęcia plastyczne, prowadzone przez instruktora Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Węgorzynie w obecności wolontariusza-wychowawcy (p. ....). Obecnych było dwoje dzieci.

*akta kontroli str. 13-51*

### **3. Kwalifikacje osób zatrudnionych do opieki nad dziećmi oraz pozostałych pracowników placówki, a także wolontariuszy współpracujących z placówką**

W okresie od 1 września 2021 r. do 31 grudnia 2022 r. w placówce zatrudniona była pani ..... na stanowisku kierownik-wychowawca. Od 1 stycznia 2023 r. w placówce nie ma zatrudnionego wychowawcy. Opiekę nad dziećmi sprawuje nadal pani ....., ale na podstawie umowy wolontariackiej w zakresie wsparcia w sprawowaniu opieki nad wychowankami oraz realizacji rocznego planu pracy placówki. W ramach umowy zleceniodawca powierzył wolontariuszowi m. in. pełnienie roli wychowawcy i sprawowanie opieki nad uczestnikami placówki. Pani ..... spełnia wymogi określone w ustawie dla osoby pracującej z dziećmi w placówce wsparcia dziennego oraz dla wolontariusza.

*akta kontroli str.32-42*

### **4. Warunki lokalowe.**

Placówka spełnia wymagania lokalowe i sanitarne określone w przepisach, posiada pozytywne opinie komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej i właściwego państwowego inspektora sanitarnego.

Funkcjonuje w budynku Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Węgorzynie. Korzysta z dwóch pomieszczeń na parterze. Jedna sala wyposażona w stół i krzesła, przeznaczona jest do odrabiania lekcji. Znajduje się tu regał z książkami, gramami i materiałami do zajęć. Druga, większa sala wykorzystywana jest do zajęć ruchowych. Wychowankowie mogą korzystać z pomieszczenia socjalnego, wyposażonego w niezbędny sprzęt AGD. Przy drzwiach wejściowych ośrodka wydzielono miejsce do przechowywania odzieży wierzchniej. Do dyspozycji wychowanków jest nieduża toaleta. Dzieci korzystają także z pomieszczeń ośrodka znajdujących się na piętrze: sala kinowa i sala do zajęć plastycznych.

*akta kontroli str. 13-15, 52-53*

### **5. Sposób prowadzenia dokumentacji określonej w regulaminie placówki**

Zgodnie z regulaminem w placówce prowadzona była następująca dokumentacja: dziennik zajęć obowiązujący w danym roku szkolnym z listą obecności dzieci i tematyką zajęć, plan pracy placówki, harmonogram kontaktów i podjętych działań w zakresie pracy środowiskowej (z rodziną, kuratorami, szkołami), dokumentacja fotograficzna pracy placówki oraz indywidualne karty pracy dziecka. Wszystkie dzieci objęte były wsparciem placówki na podstawie zgody rodziców. Nie było wychowanków skierowanych do placówki przez sąd.

Podczas kontroli analizie poddano dokumentację 3-osobowego rodzeństwa ..... W teczkach dzieci znajdowały się:

- karta zgłoszenia do placówki zawierająca podstawowe informacje o rodzinie, dane asystenta rodziny, potrzeby dziecka oraz oświadczenia rodzica,

- okresowa ocena sytuacji dziecka (analiza karty pobytu dziecka, ocena aktualnej sytuacji rodziny, stosowane metody pracy, ocena zasadności dalszego pobytu w placówce,
- opinia wychowawcy klasy o uczniu.

W dzienniku zajęć odnotowano kontakty z rodziną i instytucjami.

*akta kontroli str. 13-31, 54-55*

## **6. Przygotowanie placówki do wypełniania zadań określonych w regulaminie.**

Zgodnie z dokumentacją placówki, wychowawca zatrudniony w placówce prowadzi zajęcia z grupą wychowanków, przy czym pod jego opieką w tym samym czasie może znajdować się nie więcej niż 15 dzieci. W kontrolowanym okresie opiekę dziećmi sprawowali:

1. w okresie od 1.09.2021 r. do 31.12.2022 r. – kierownik-wychowawca (kolejno na 1/2, 1/4 i 1/8 etatu),
2. od 2.01.2023 r. do dnia kontroli – wolontariusz-wychowawca.

W wyniku prowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości w liczbie dzieci przebywających jednocześnie pod opieką jednego wychowawcy. Wątpliwości kontrolujących wzbudził natomiast fakt sprawowania samodzielnej opieki nad dziećmi przez p. ...., która od 1 stycznia 2023 r. nie była zatrudniona w placówce. Kierownik ośrodka zawarł z nią umowę wolontariacką w zakresie wsparcia w sprawowaniu opieki nad wychowankami oraz realizacji rocznego planu pracy placówki. W ramach umowy zleceniodawca powierzył wolontariuszowi m. in. pełnienie roli wychowawcy i sprawowanie opieki nad uczestnikami placówki. Zgodnie z § 5 pkt 3 regulaminu organizacyjnego placówki: wychowawca zatrudniony w placówce prowadzi zajęcia z grupą wychowanków, sprawuje opiekę nad procesem wychowania i ponosi odpowiedzialność za bezpieczeństwo dzieci. Z kolei § 7 regulaminu wskazuje, że: działalność placówki może być uzupełniania pracą wolontariuszy, której celem jest m. in. rozszerzanie zakresu opieki nad dzieckiem oraz wsparcie pracy wychowawców. Burmistrz Węgorzyna w piśmie z dnia 5 maja 2023 r. wyjaśnił, że p. .... nie wyraziła zgody na dalsze zatrudnienie na stanowisku wychowawcy, a jedyną formą na jaką się zgodziła była umowa wolontariacka. Nie było innych osób chętnych do pracy na stanowisku wychowawcy w placówce.

Zgodnie z zapisami regulaminu, placówka czynna jest od poniedziałku do piątku w dni robocze w godzinach ustalonych harmonogramem. W okresie dni wolnych od nauki, godziny pracy placówki mogą ulec zmianie zgodnie z potrzebami dzieci, rodziców i możliwościami organizacyjnymi placówki. Placówka nie zapewnia ciepłych posiłków, istnieje natomiast możliwość przygotowania sobie kanapek i słodkich przekąsek.

Z dokumentacji wynika, że w okresie od 1 września do 31 grudnia 2021 r. placówka zapewniała wsparcie przez 10 godzin tygodniowo – we wtorki, środy i czwartki. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. wychowankowie korzystali z zajęć w placówce przez 5 godzin tygodniowo. Od dnia 2 stycznia 2023 r. placówka zapewnia dzieciom: we wtorki 2 godziny zajęć plastycznych i integracyjnych, a w środy godzinę zajęć szachowych i 2 godziny tenisa stołowego. Zgodnie z informacjami uzyskanymi podczas kontroli, zajęcia plastyczne i gry w szachy realizowane są przez instruktorów Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Węgorzynie przy udziale wolontariusza-wychowawcy, natomiast zajęcia z tenisa stołowego prowadzi sam wolontariusz. Biorąc pod uwagę fakt, że większość zajęć realizowana była przez pracowników GOKiS oraz że z zajęć tych korzystały również inne dzieci w ramach normalnej działalności ośrodka kultury, wątpliwości budzi zasadność funkcjonowania placówki wsparcia dziennego w takiej formie. Także niewielka liczba dzieci (troje) korzystających ze wsparcia placówki nie uzasadnia jej dalszego funkcjonowania w obecnej lokalizacji i formie. Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie wyjaśnił,

że pod opieką ośrodka znajdują się rodziny wymagające wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ale mają malutkie dzieci lub zamieszkują w miejscowościach poza Węgorzynem.

Z dokumentacji jednostki wynika, że placówka została powołana do życia w marcu 2019 r., jednak została uruchomiona dopiero we wrześniu 2021 r. Kierownik ośrodka wyjaśnił, że opóźnienie w 2019 r. wynikało z problemów organizacyjnych związanych z wyznaczeniem miejsca zgodnego z wymogami. W 2020 r. w związku z pandemią działalność placówek wsparcia dziennego była zawieszona, w związku z powyższym placówka nie została uruchomiona. Jednostka rozpoczęła działalność we wrześniu 2021 r. po uzyskaniu pomieszczeń w obecnej lokalizacji (GOKiS), otrzymaniu pozytywnych opinii straży i inspektora sanitarnego oraz zniesieniu obostrzeń wynikających z pandemii. Z powyższych informacji można wnioskować, że nie przeprowadzono diagnozy środowiska lokalnego pod kątem zapotrzebowania na wsparcie rodzin w takiej formie. Mając na uwadze, że rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi z dziećmi wieku szkolnym zamieszkują głównie poza Węgorzynem, należało rozpatrzyć lokalizację placówki w innej miejscowości.

Podczas kontroli, kierownik ośrodka poinformował, że rozważane jest zakończenie działalności Placówki Wsparcia Dziennego w Węgorzynie. Gmina Węgorzyno ogłosiła otwarty konkurs ofert na wsparcie realizacji zadania publicznego z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Wybrano ofertę Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie. Prowadzone są działania w celu podpisania umowy.

W związku z powyższym, po zakończeniu kontroli, do Burmistrza Węgorzyna skierowano pismo z dnia 26 kwietnia 2023 r. z zapytaniem o aktualną sytuację placówki. W odpowiedzi z dnia 5 maja 2023 r. Burmistrz Węgorzyna wyjaśnił, że w dniu 24 kwietnia 2023 r. podpisano z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie umowę na prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego w Sielsku. Trwają uzgodnienia związane z przekazaniem pomieszczeń oraz co do sposobu realizacji zadań. Placówka Wsparcia Dziennego w Węgorzynie nie została zamknięta do czasu rozpoczęcia działalności przez TPD w Sielsku ze względu na konieczność zapewnienia ciągłości realizacji zadania wynikającego z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W dniu 13 czerwca 2023 r., kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie za pośrednictwem poczty elektronicznej przekazał informację o zamknięciu Placówki Wsparcia Dziennego w Węgorzynie. Zgodnie z Uchwałą Nr XLIII/381/2023 Rady Miejskiej w Węgorzynie z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie zmiany statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie, z § 7 statutu usunięto ust. 10 w brzmieniu „W skład Ośrodka Pomocy Społecznej wchodzi Placówki Wsparcia Dziennego.” W uzasadnieniu do uchwały wskazano, że zadanie dotyczące prowadzenia placówek będzie realizowane przez podmiot zewnętrzny.

*akta kontroli str. 13-42, 56-74*

**W związku z likwidacją Placówki Wsparcia Dziennego w Węgorzynie, odstępuję od oceny jej działalności i wydania zaleceń pokontrolnych.**

Zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej ws. przeprowadzania kontroli przez

wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli, jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.

Przeprowadzenie kontroli zostało odnotowane w ewidencji kontroli pod pozycją 5.

Wystąpienie otrzymują:

- 1) Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie,
- 2) Wojewoda Zachodniopomorski.

Zespół inspektorów:

.....

.....

Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej  
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

.....

**Właściwe podpisy na oryginale.**